




BIULETYN INFORMACYJNY

Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność"

ISSN 1234 - 9771

154

W numerze:

-  Uwagi nt. polityki państwa wobec rodziny
-  Wskaźniki GUS - maj 2005 r.
-  Notes Związkowca nr 22

Gdańsk, czerwiec 2005 r.



SOLIDARNOŚĆ
1980-2005

Spis treści

Z OBRAD PREZYDIUM KK	3
POSIEDZENIE Z DN. 06.06.2005 R.	3
POSIEDZENIE Z DN. 13.06.2005 R.	4
POSIEDZENIE 23.06.2005 R.	7
POSIEDZENIE 28.06.2005 R.	8
Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ	8
POSIEDZENIE 14-15.06.2005 R.	8
DZIAŁ DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ	14
UWAGI NA TEMAT POLITYKI PAŃSTWA WOBEC RODZINY	14
WSKAŹNIKI GUS	24
SZKOLENIA ZWIĄZKOWE	24
ROZWÓJ ZWIĄZKU	24
ERZ	26
BHP	26
UZP	26
DZIAŁ ROZWOJU ZWIĄZKU	27
SPOTKANIE REGIONALNYCH KOORDYNATORÓW DS. ROZWOJU ZWIĄZKU I ORGANIZATORÓW ZWIĄZKOWYCH	27

Numer zamknięto 14.07.2005 r.

Z OBRAD PREZYDIUM KK

POSIEDZENIE Z DN. 06.06.2005 R.

Decyzja Prezydium nr 155/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Zarządu Regionu Bydgoskiego wyraża zgodę na nadanie nazwy Mosty „Solidarności”, które są położone na głównej ulicy Focha w Bydgoszczy.

Decyzja Prezydium nr 156/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Zarządu Regionu Bydgoskiego wyraża zgodę na nadanie nazwy Skwer „Solidarności” w Solcu Kujawskim.

Decyzja Prezydium nr 157/05

ws. zgody na zawarcie umowy z Mennicą Państwową S.A.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na udostępnienie przez Fundację Promocji Solidarności loga XXV-lecia Solidarności dla Mennicy Państwowej S.A. na wydanych i sprzedawanych przez nią medalach (żetonach) z okazji 25 rocznicy powstania NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 158/05

ws. dotacji finansowej

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 159/05

ws. opinii o projekcie rozporządzenia RM zmieniającego rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Decyzja Prezydium KK nr 160/05

ws. opinii o projekcie ustawy MGiP o zmianie ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej (...)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje projekt ustawy Ministra Gospodarki Pracy o zmianie ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw oraz żąda, aby wszelkie zmiany prawne

dotyczące wynagrodzeń pracowniczych, w tym zmiany w przedstawionym projekcie były przedmiotem konsultacji w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Komunikat

Na wniosek Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność" prezydium Komisji Krajowej obradujące 06 czerwca 2005 roku w Gdańsku postanowiło zwrócić się do Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie wystąpienia przez niego do Sądu Najwyższego o udzielenie odpowiedzi, czy nauczycielom oddelegowanym do pracy w zakładowej organizacji związkowej czas ten zaliczany jest przy ustalaniu okresów zatrudnienia w szczególnym charakterze, od których zależy prawo do emerytury w obniżonym wieku. Prawo to, wynikające z Karty Nauczyciela, nie znajduje odbicia w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ponieważ Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność" nie posiada obecnie kompetencji do kierowania zapytań prawnych do Sądu Najwyższego, konieczna jest pomoc Rzecznika.

Prezydium KK negatywnie zaopiniowało projekt ustawy Ministra Gospodarki Pracy o *zmianie ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw* żądając jednocześnie, aby wszelkie zmiany prawne dotyczące wynagrodzeń pracowniczych, w tym zmiany w przedstawionym projekcie były przedmiotem konsultacji w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Nie zgłoszono uwag do projektu rozporządzenia Rady Ministrów *zmieniającego rozporządzenie w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy*.

Prezydium KK zapoznało się z analizą sytuacji związku w ostatniej kadencji oraz w poszczególnych sektorach branżowych przygotowaną przez Dział Rozwoju Związku. Wynika z niej m. in., że co roku tracimy ponad 4 proc. członków, głównie z przyczyn niezależnych (np. emerytura). Pozyskujemy ok. 0,5 proc. nowych członków. Tylko 5 proc. członków ma mniej niż 30 lat, a 68 proc. powyżej 40 lat. Jesteśmy słabo reprezentowani w rozwijającym się dynamicznie sektorze prywatnym. Aby zahamować spadek członków związku należy zwiększać liczbę organizatorów związkowych pracujących bezpośrednio w zakładach pracy.

Przedstawiono także wyniki ankiety przeprowadzonej wśród przewodniczących regionów i branż, dotyczącej organizowania się pracowników. Zdaniem ankietowanych największe oddziaływanie w tym zakresie na pracowników ma sam związek - jego aktywność, szkolenia, skuteczność. W dalszej kolejności: sytuacja gospodarcza, środowisko, pracodawcy.

Podczas posiedzenia omówiono przebieg debaty w Radzie Unii Europejskiej, gdzie Ministrowie ds. Zatrudnienia i Polityki Społecznej nie podjęli głosowania nad rewizją Dyrektywy o czasie pracy.

- *Dariusz Wasielewski - rzecznik prasowy KK*

POSIEDZENIE Z DN. 13.06.2005 R.

Decyzja Prezydium KK nr 161/05

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MGiP zmieniającego rozporządzenie w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy zmieniającego rozporządzenie w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Prezydium Komisji Krajowej podtrzymując swoje stanowisko (wyrażone w decyzji Prezydium KK nr 37/04 z 17 lutego 2004 r.) jest nadal przeciwnie dalszemu ograniczaniu za-

kresu oraz czasu trwania szkoleń pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Oszczędzanie na szkoleniach pracowników w zakresie bhp, skutkuje w przyszłości zwiększeniem wypadkowości w pracy, zapadalnością na choroby zawodowe, a w konsekwencji faktycznym zwiększeniem kosztów pracy.

Dla przykładu, proponowane w opiniowanym projekcie, skrócenie czasu trwania szkolenia pracowników administracyjno-biurowych, pracujących na stanowiskach pracy z monitorami ekranowymi, narażonymi między innymi na dolegliwości mięśniowo – szkieletowe, jest sprzeczne ze Strategią Wspólnoty (Unii Europejskiej) dotyczącą zdrowia i bezpieczeństwa w pracy na lata 2002-2006.

Zalecenia Unii Europejskiej wyrażone w powyższym dokumencie, a dotyczące zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego pracujących, uznają je za priorytetowe w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy.

Decyzja Prezydium KK nr 162/05

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MGiP ws. udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004 - 2006

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004 – 2006.

Decyzja Prezydium KK nr 163/05

ws. opinii o projekcie ustawy Sejmowej Komisji FP o zmianie ustawy o podatku akcyzowym

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuje projekt ustawy Sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (druk nr 4124).

Zaproponowany w projekcie zapis eliminuje możliwość podwyższania stawki akcyzy na paliwa silnikowe, olej opałowy oraz gaz płynny i metan używanych do napędu w formie rozporządzenia Ministra Finansów.

Decyzja Prezydium KK nr 164/05

ws. dofinansowania

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium nr 165/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Domu Kultury „Idalin” oraz Klubu Żeglarskiego „Bulaj” w Radomiu przy akceptacji Zarządu Regionu Ziemia Radomska wyraża zgodę na nadanie łodzi żaglowej imienia NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium nr 166/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” oraz logo 25-lecia Solidarności przez Klub Plakieciarski APLA na plakietkach wydanych z okazji 25-lecia powstania NSZZ „Solidarność”, których projekty zostały nam przedstawione.

Decyzja Prezydium nr 167/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Zarządu Regionu Słupskiego, wyraża zgodę na nadanie traktowi w Ustce łączącemu ulicę Wczasową z deptakiem nadmorskim nazwy „Trakt Solidarności”.

Decyzja Prezydium nr 168/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” artyście plastykowi Panu Zdrawko Janey w dziele pt. „Konglomerat – wydarzenie 1979 – 2005”.

Decyzja Prezydium nr 169/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Elektrowni Kozienice przy akceptacji Zarządu Regionu Radomskiego wyraża zgodę na nadanie ulicy w Kozienicach nazwy NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium nr 170/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na okolicznościowym stemplu, kopercie oraz znaczku pocztowym, przygotowanym przez Agencję Reklamową Studio P. Andrzeja Pagowskiego, dla Poczty Polskiej S.A.

Decyzja Prezydium KK nr 171/05

ws. przekazania środków funduszu wspierania statutowych zadań Związku

(do użytku służbowego)

Komunikat

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" podczas posiedzenia 13 czerwca 2005 roku w Gdańsku pozytywnie zaopiniowało projekt ustawy Sejmowej Komisji Finansów Publicznych o zmianie ustawy o podatku akcyzowym zwracając uwagę, iż przywraca on obowiązujące dotąd stawki akcyzy i przekazuje kompetencje do podwyższania ich wielkości do Sejmu, a nie - jak to dotąd miało miejsce - w formie rozporządzenia Ministra Finansów.

Negatywnie oceniono projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy ws. szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy sprzeciwiając się dalszemu ograniczaniu zakresu szkoleń pracowników w tym zakresie. Oszczędzanie na szkoleniach pracowników w okresie długofalowym skutkuje zwiększeniem wypadkowości w pracy, zwiększoną zapadalnością na choroby zawodowe, a w konsekwencji faktycznym zwiększeniem kosztów pracy.

Nie zgłoszono uwag do projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy ws. udzielania przez Polską Agencję Rozwoju przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004 - 2006.

Prezydium KK przyjęło informację z obrad Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004-2006, gdzie reprezentant NSZZ "Solidarność" wyraził sprzeciw wobec przedstawionego przez Ministra Gospodarki i Pracy sprawozdania z realizacji NPR w roku 2004. Na obecnym etapie wdrażania NPR nie można mówić o jakimkolwiek postępie rzeczowym i wskaźników w realizacji jego celów. Nie wykazano wzrostu zatrudnienia w poszczególnych działaniach i grupach; nie zniwelowano różnic między regionami; nie uruchomiono środków z europejskich funduszy strukturalnych w sposób dostateczny; nie uruchomiono systemu informacyjnego SIMIK; wreszcie nie przeprowadzono niezbędnych zmian legislacyjnych umożliwiających pełniejsze korzystanie ze środków europejskich. Zgłoszony sprzeciw spowodował decyzję Komitetu Monitorującego o uzupełnieniu sprawozdania rządowego o rozdział poświęcony zagrożeniom dla realizacji NPR w latach 2005-2006.

Podczas posiedzenia omówiono szczegółowo projekt porządku obrad Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" zaplanowanych na 14-15 czerwca br. w Gdańsku.

- *Dariusz Wasielewski - rzecznik prasowy KK*

POSIEDZENIE 23.06.2005 R.

Decyzja Prezydium KK nr 172/05

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MGiP w sprawie Uzupełnienia ZPORR

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy zmieniającego rozporządzenie z 25.08.2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (wersja na dzień 14 czerwca 2005 r.)

Decyzja Prezydium KK nr 173/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”, w tym jego elementu – czcionki, na okładce broszury „Polska w ONZ – 60 lat międzynarodowej solidarności” wydanej przez Departament Systemu Narodów Zjednoczonych Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Decyzja Prezydium KK nr 174/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”, w tym jego elementu – czcionki, w publikacji z okazji 25-lecia powstania NSZZ „Solidarność” przygotowanej przez trójmiejską redakcję „Gazety Wyborczej” we współpracy z przedstawicielem gdańskiego oddziału IPN.

POSIEDZENIE 28.06.2005 R.

Decyzja Prezydium KK nr 175/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” oraz logo XXV-lecia Solidarności na okolicznościowym stemplu, kopercie oraz karcie pocztowej wydanych przez Poczta Polską S.A. Oddział w Kaliszu.

Decyzja Prezydium KK nr 176/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Zarządu Regionu Warmińsko-Mazurskiego wyraża zgodę na nadanie Parkowi Miejskiemu w Piszcu nazwy NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 177/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na materiałach Polskiej Agencji Prasowej poświęconych 25. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność”

Decyzja Prezydium KK nr 178/05

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” w programie międzynarodowej konferencji poświęconej narodziom „Solidarności” oraz na banerze informacyjnym z okazji obchodów 25. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” przed Instytutem Polskim w Paryżu organizowanych przez Instytut Polski, Stowarzyszenie Historyczno-Literackie oraz Bibliotekę Polską.

Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ

POSIEDZENIE 14-15.06.2005 R.

Apel nr 7/05

ws. udziału w uroczystościach na Placu Solidarności

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” apeluje do członków i sympatyków Związku o wzięcie udziału w uroczystościach z okazji 25 rocznicy powstania NSZZ „Solidarność”, które odbędą się 31 sierpnia 2005 roku na Placu Solidarności w Gdańsku.

Będzie to manifestacją naszego przywiązania do ideałów Sierpnia 1980 roku i świadectwem trwania przy nich.

Stanowisko KK nr 8/05

ws. ustawy o ustanowieniu Dnia Solidarności i Wolności

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” od blisko roku oczekuje na reakcję ze strony Parlamentu RP na apel o ustanowienie 31 sierpnia Dniem Solidarności i Wolności. Apel podpisany został przez Przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność”, Prezydenta Gdańska i Marszałka Województwa Pomorskiego.

Uchwalenie tego Dnia i nadanie mu charakteru święta państwowego (niekoniecznie dnia wolnego od pracy) byłoby najlepszym wyrazem uznania Parlamentu RP dla wszystkich, którzy wnieśli istotny wkład w zwycięstwo Solidarności i historyczne przemiany, którym Polska - i nie tylko - tak wiele zawdzięcza. Wpisałoby to wydarzenia sprzed 25 lat na stałe w pamięć rodaków.

Z zaskoczeniem przyjmujemy projekty ustaw umożliwiających nadawanie odznaczeń „Solidarności”. Rzeczpospolita Polska dysponuje odpowiednimi odznaczeniami państwowymi, którymi może uhonorować zasłużonych obywateli. Ustanowienie i przyznawanie kolejnego odznaczenia tylko dla nielicznych z rzeszy uczestników pokojowej rewolucji „Solidarności”, wobec olbrzymiego trudu i poświęcenia tysięcy, rodzi kontrowersje i nie najlepiej wpisuje się w zasadę solidaryzmu.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” zwraca się do Prezydenta RP o wycofanie z Sejmu RP projektu ustawy o ustanowieniu Krzyża „Solidarności”, ponieważ:

- nazwa „Solidarność” i jej znak graficzny podlegają ochronie prawnej (Statut NSZZ „Solidarność”, prawo cywilne), a ich wykorzystywanie wymaga zgody Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Autorzy projektu nie zwrócili się do statutowych władz Związku o wyrażenie takiej zgody.
- projekt ustawy zakłada udział władz NSZZ „Solidarność” w procedurze typowania osób, którym Krzyż miałby być przyznawany. Autorzy projektu nie konsultowali ze statutowymi władzami Związku jej woli uczestniczenia w tej procedurze.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” zwraca się także do pozostałych wnioskodawców o wycofanie z sejmu innych projektów ustaw o ustanowieniu i nadawaniu orderów i odznaczeń „Solidarności”.

Apelujemy do parlamentarzystów RP o odrzucenie projektów ustaw ws. odznaczeń „Solidarności”, gdyby zostały zgłoszone pod obrady.

Stanowisko KK nr 9/05

ws. skandalicznego zdarzenia w Rawiczu

Komisja Krajowa z oburzeniem przyjęła informację o działaniach Bractwa Kurkowego z Rawicza, które za główną atrakcję majowego turnieju strzeleckiego przyjęło strzelanie do tarczy z wizerunkiem Śp. Jana Pawła II.

Bez względu na intencje uczestników, ich zachowanie, „cel” i napis, jaki umieścili pod wizerunkiem papieża „Nie lękajcie się”, obrażają nasze uczucia religijne i świadczą o braku szacunku dla tych wszystkich, którym osoba Ojca Świętego była i jest szczególnie bliska.

Komisja Krajowa stwierdza, że wydarzenie, jakie miało miejsce w Rawiczu, jest przestępstwem i jako takie powinno stać się obiektem zainteresowania organów ścigania.

Inicjatywy braci kurkowych z Rawicza, którzy strzelają do wizerunków Wielkich Polaków nie mają nic wspólnego ze szczytnymi tradycjami i ideałami bractw kurkowych w Polsce, które ujęte są w słowa: „Ćwicz oko i dłoń w ojczyzny obronie”.

Komisja Krajowa zwraca się również do wszystkich bractw kurkowych w Polsce o po-
tępienie tych skandalicznych zachowań.

Apel KK nr 10/05

ws. wniosków do IPN

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” zwraca się do wszystkich, a szczególnie do członków NSZZ „Solidarność”, którzy w okresie PRL z różnych względów mogli być obiektem zainteresowania Służby Bezpieczeństwa, o skorzystanie z możliwości stworzonej w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej i wystąpienie z wnioskiem do IPN w celu sprawdzenia, czy w zasobach archiwalnych istnieją dotyczące ich materiały. Zachęcamy osoby poszkodowane do korzystania z ustawowych możliwości identyfikacji zawartych w tych materiałach nazwisk pracowników i współpracowników SB oraz przekazywanie tych udokumentowanych informacji do Zarządów Regionów NSZZ „Solidarność”.

Do przewodniczących Zarządów Regionów zwracamy się o pomoc w tworzeniu przez grupy pokrzywdzonych – wzorem „Grupy ujawnić prawdę” z Regionu Rzeszowskiego – ogólnodostępnych banków danych budowanych w oparciu o dokumenty przekazane im przez IPN.

Prosimy o upowszechnienie tego apelu w środowiskach osób, które mogły być obiektem zainteresowania służb PRL.

UchwałaKK nr 10/05

ws. kalendarza wyborczego na kadencję 2006 - 2010

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” w związku z kończąca się szóstą kadencją funkcjonowania władz związkowych ustala następujący kalendarz wyborczy dla jednostek organizacyjnych Związku.

§ 1

1. W terminie od 1 stycznia do 31 marca 2006 r. odbywają się wybory:
 - 1) władz podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, wymienionych w § 19 Statutu NSZZ „Solidarność”;
 - 2) delegatów na walne zebranie delegatów regionu;
 - 3) delegatów na walne zebranie branżowej jednostki organizacyjnej Związku;
 - 4) wybory władz niższych jednostek organizacyjnych Związku, zgodnie z § 19 ust. 7 Statutu NSZZ „Solidarność”, a także delegatów na zakładowe lub międzyzakładowe zebranie delegatów, mogą odbyć się we wcześniejszym terminie. W takim przypadku wcześniejszy termin wyborów musi być uzgodniony z właściwą regionalną komisją wyborczą.
2. W terminie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2006 r. odbywają się wybory:
 - 1) władz regionów;
 - 2) delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów.
3. W terminie od 1 kwietnia do 30 kwietnia 2006 r. odbywają się wybory:
 - 1) władz regionalnych sekcji branżowych i problemowych;
 - 2) władz regionalnych sekretariatów branżowych;
 - 3) delegatów do kongresu regionalnego sekretariatu branżowego;

- 4) delegatów na walne zebranie delegatów krajowej sekcji branżowej.
4. W terminie od 1 kwietnia do 31 maja 2006 r. odbywają się wybory:
 - 1) władz krajowych sekcji branżowych i problemowych;
 - 2) delegatów do kongresu krajowego sekretariatu branżowego.
5. W terminie od 1 maja do 30 czerwca 2006 r. odbywają się wybory:
 - 1) władz krajowych sekretariatów branżowych;
 - 2) władz Krajowego Sekretariatu Emerytów i Rencistów.
6. W terminie do 30 września 2006 r. odbywają się wybory ogólnokrajowych władz Związku (sprawozdawczo - wyborczy Krajowy Zjazd Delegatów).

§ 2

1. Dokładne terminy wyborów wymienionych w § 1 ust. 1, 2 i 3 określa, z uwzględnieniem postanowień niniejszej uchwały, właściwy zarząd regionu.
2. Dokładne terminy wyborów wymienionych w § 1 ust. 4 i 5 określa odpowiednio, z uwzględnieniem postanowień niniejszej uchwały, właściwa rada krajowego sekretariatu branżowego, Krajowego Sekretariatu Emerytów i Rencistów lub krajowej sekcji problemowej.
3. Dokładny termin sprawozdawczo - wyborczego Krajowego Zjazdu Delegatów, określi Komisja Krajowa.

Uchwała KK nr 11/05

ws. składu Krajowej Komisji Wyborczej na lata 2005 – 2009

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” powołuje w skład Krajowej Komisji Wyborczej na lata 2005 – 2009 następujące osoby:

- | | |
|----------------------------------|-----------------------|
| 1. Jerzy Langer - przewodniczący | 8. Walenty Styrz |
| 2. Andrzej Michał Grabarski | 9. Krzysztof Suchecki |
| 3. Helena Obara | 10. Bogdan Szozda |
| 4. Robert Odyjas | 11. Krzysztof Zgoda |
| 5. Bogdan Olszewski | 12. Wojciech Zimowski |
| 6. Bogdan Osiński | 13. Ewa Zydorek |
| 7. Jerzy Sówka | |

Jednocześnie traci moc uchwała KK nr 43/01 ws. składu Krajowej Komisji Wyborczej na lata 2001 – 2005.

Uchwała KK nr 12/05

ws. dokumentów z IPN

W nawiązaniu do uchwał Krajowych Zjazdów Delegatów (nr 2 XV KZD i nr 10 XVI KZD) oraz Komisji Krajowej (nr 15/04 i nr 16/04), Komisja Krajowa zobowiązuje członków Komisji Krajowej do przedłożenia w Dziale Organizacyjnym KK kopii odpowiedzi otrzymanej z Instytutu Pamięi Narodowej na wniosek złożony przez członka KK lub KKR w trybie uchwały KK nr 16/04.

Termin wykonania uchwały mija 5 września 2005 r., a o jej realizacji przez poszczególnych członków władz krajowych Związku zostaną poinformowani delegaci podczas XIX Krajowego Zjazdu Delegatów.

Uchwała nie dotyczy osób, które wykonując uchwałę KK nr 16/04 już dostarczyły odpowiedź otrzymaną z IPN.

Komisja Krajowa apeluje również do Krajowej Komisji Rewizyjnej o podjęcie analogicznych działań wobec swoich członków.

Komunikat

Podczas dwudniowego posiedzenia 14-15 czerwca 2005 r. w Gdańsku Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność" zwróciła się do wszystkich członków i sympatyków związku z apelem o wzięcie udziału w uroczystościach z okazji 25. rocznicy powstania NSZZ "Solidarność", które odbędą się 31 sierpnia 2005 roku na Placu Solidarności w Gdańsku. Będzie to manifestacją naszego przywiązania do ideałów Sierpnia 1980 roku i świadectwem trwania przy nich - czytamy w apelu. Komisja Krajowa wezwała także autorów ustaw o ustanowieniu Krzyża lub Orderu "Solidarności" o wycofanie swoich projektów z parlamentu. Po wyczerpującej debacie zdecydowano nie udzielać żadnemu z ugrupowań politycznych bezpośredniego poparcia w nadchodzących wyborach parlamentarnych. Zwrócono się również z apelem o kierowanie wniosków do Instytutu Pamięci Narodowej oraz przyjęto kalendarz wyborczy do wyborów związkowych na kadencję 2006-2010.

Pierwszego dnia obrad członkowie Komisji Krajowej wysłuchali relacji Tadeusza Kiliana, pełnomocnika NSZZ "Solidarność" w procesie o sprawstwo kierownicze zbrodni Grudnia 1970 roku, z przebiegu postępowania. W 1995 roku Prokuratura Wojewódzka w Gdańsku skierowała do Sądu Wojewódzkiego akt oskarżenia przeciwko m.in. Wojciechowi Jaruzelskiemu, Stanisławowi Kociołkowi oraz dowódcom wojskowym tłumiącym protesty. W marcu 1996 roku odbyła się pierwsza rozprawa. W 1999 roku proces został przeniesiony do Warszawy. Od lipca 2003 roku, według nowej procedury, oskarżeni nie muszą stawiać się na każdą rozprawę, nie wpływa to na przebieg procesu. Według mec. Kiliana, proces - jak na kondycję polskiego wymiaru sprawiedliwości - przebiega sprawnie. Niestety, 2 lata temu został odrzucony wniosek prokuratury i pełnomocnika związku o zmniejszenie liczby świadków. Dlatego trwa to tak długo - do przesłuchania bezpośredniego jest 1091 świadków, 2500 zeznań do odczytania. Mimo dość częstych rozpraw (kilka w miesiącu) nadal do przesłuchania została gigantyczna liczba świadków. Przypomnijmy, że do stłumienia grudniowej rewolty robotników władze użyły około 5 tysięcy milicjantów i około 27 tysięcy żołnierzy. Według oficjalnych komunikatów życie straciło: w Elblągu 1 osoba, w Gdańsku 9, w Szczecinie 16, w Gdyni 18. Rannych zostało 1 164 osoby.

Komisja Krajowa podjęła uchwały o powołaniu Krajowej Komisji Wyborczej na lata 2005-2009 oraz kalendarzu wyborczym do wyborów związkowych na kadencję 2006-2010.

Szczegółowo przedstawiono projekt uchwały finansowej oraz kilku uchwał okołostatutowych przygotowywanych na Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność", planowany w trybie roboczym na październik tego roku w Białymstoku.

Omówiono także program głównych uroczystości 25. rocznicy powstania NSZZ "Solidarność". Komisja Krajowa zwróciła się z apelem do wszystkich członków i sympatyków związku o wzięcie udziału w uroczystościach 31 sierpnia br. na Placu Solidarności w Gdańsku.

W specjalnym stanowisku Komisja Krajowa stwierdziła, że od blisko roku oczekuje na reakcję ze strony Parlamentu RP na apel o ustanowienie 31 sierpnia Dniem Solidarności i Wolności. Apel podpisany został przez Przewodniczącego KK NSZZ "Solidarność", Prezydenta Gdańska i Marszałka Województwa Pomorskiego. Uchwalenie tego Dnia i nadanie mu charakteru święta państwowego (niekoniecznie dnia wolnego od pracy) byłoby najlepszym wyrazem uznania dla wszystkich, którzy wnieśli istotny wkład w zwycięstwo "Solidarności" i

historyczne przemiany, którym Polska - i nie tylko - tak wiele zawdzięcza. Wpisałoby to wydarzenia sprzed 25 lat na stałe w pamięć rodaków. Z zaskoczeniem przyjmujemy projekty ustaw umożliwiające nadawanie odznaczeń "Solidarności". Rzeczpospolita Polska dysponuje odpowiednimi odznaczeniami państwowymi, którymi może uhonorować zasłużonych obywateli. Ustanowienie i przyznawanie kolejnego odznaczenia tylko dla nielicznych z rzeszy uczestników pokojowej rewolucji "Solidarności", wobec olbrzymiego trudu i poświęcenia tysięcy, rodzi kontrowersje i nie najlepiej wpisuje się w zasadę solidaryzmu. Komisja Krajowa zwraca się do Prezydenta RP i pozostałych wnioskodawców o wycofanie z Sejmu projektów ustaw o ustanowieniu i nadawaniu orderów i odznaczeń "Solidarności". Apelujemy do parlamentarzystów RP o odrzucenie projektów ustaw ws. odznaczeń "Solidarności", gdyby zostały zgłoszone pod obrady.

W drugim dniu posiedzenia członkowie Komisji Krajowej zapoznali się z informacją o sytuacji w poszczególnych branżach. Ustalono, że decyzję o ewentualnej akcji protestacyjnej związku w sprawie emerytur pomostowych podejmą przewodniczący regionów i sekretariatów branżowych podczas najbliższego spotkania konwentu.

Przedstawiono Komisji Krajowej sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności Spółki "Tysol" za rok 2004 oraz Rady Programowej "Tygodnika Solidarność".

Krajowa Komisja Rewizyjna poinformowała o wynikach przeprowadzonych przez nią kontroli.

Przyjęto także treść apelu, w którym Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność" zwraca się do wszystkich, a szczególnie do członków NSZZ "Solidarność", którzy w okresie PRL z różnych względów mogli być obiektem zainteresowania Służby Bezpieczeństwa, o skorzystanie z możliwości stworzonej w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej i wystąpienie z wnioskiem do IPN w celu sprawdzenia, czy w zasobach archiwalnych istnieją dotyczące ich materiały. Zachęcamy osoby poszkodowane do korzystania z ustawowych możliwości identyfikacji zawartych w tych materiałach nazwisk pracowników i współpracowników SB oraz przekazywanie tych udokumentowanych informacji do Zarządów Regionów NSZZ "Solidarność" - stwierdzono w dokumencie. Zarządy Regionów powinny pomóc pokrzywdzonym w tworzeniu ogólnodostępnych banków danych budowanych w oparciu o dokumenty przekazane im przez IPN.

W trakcie debaty podsumowującej prowadzone od stycznia konsultacje z przedstawicielami partii prawicowych zdecydowano nie udzielać żadnemu z ugrupowań politycznych bezpośredniego poparcia związku w nadchodzących wyborach parlamentarnych. Co do wyborów prezydenckich - kwestię tę Komisja Krajowa najprawdopodobniej rozstrzygnie podczas posiedzenia w połowie sierpnia br.

Kończąc dwudniowe obrady Komisja Krajowa przegłosowała stanowisko ws. skandalicznego zdarzenia w Rawiczu, gdzie członkowie tamtejszego Bractwa Kurkowego za główną atrakcję majowego turnieju strzeleckiego przyjęli strzelanie do tarczy z wizerunkiem Śp. Jana Pawła II. Wydarzenie to jest przestępstwem i jako takie powinno stać się przedmiotem zainteresowania organów ścigania.

- *Dariusz Wasielewski - rzecznik prasowy KK*

DZIAŁ DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ

UWAGI NA TEMAT POLITYKI PAŃSTWA WOBEC RODZINY

Podstawowe informacje o rozwoju demograficznym Polski

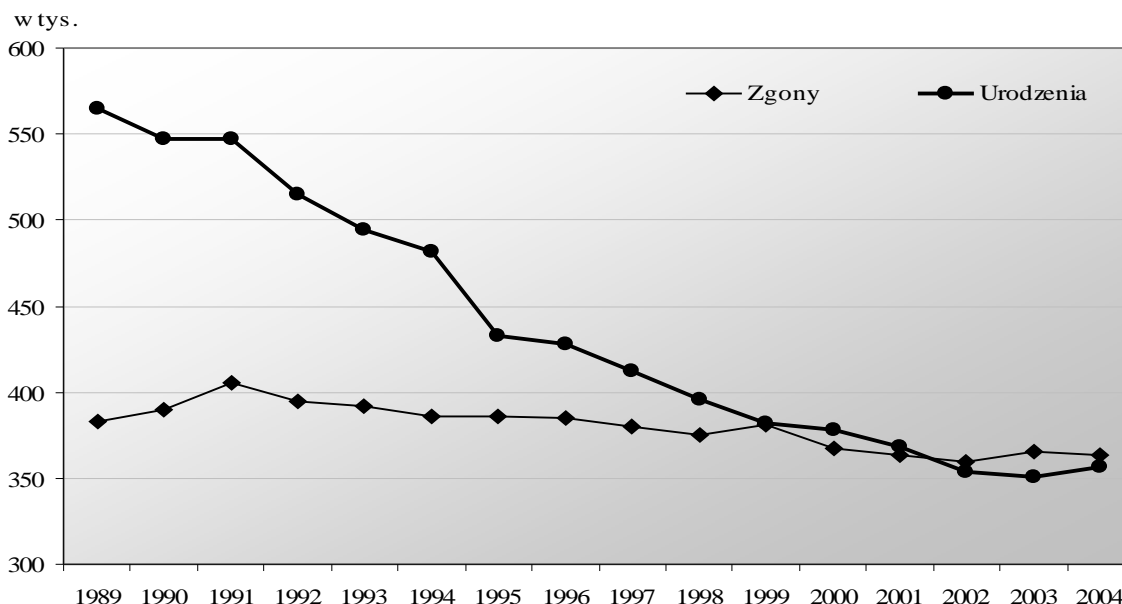
Stan ludności i dynamika przyrostu

2004 rok jest szóstym z kolei rokiem, w którym odnotowano ubytek rzeczywistej ludności, a jednocześnie trzecim, w którym wystąpił ujemny przyrost naturalny. W latach 2000-2004 liczba ludności Polski zmniejszyła się o ok. 80 tys. Tempo przyrostu ludności było ujemne i wynosiło; od -0,02% w 2000 r. do -0,04% w 2004 r. **Szacuje się, że w końcu 2004 roku liczba**

ludności Polski wynosiła 38175 tys. osób (tj. o 16 tys. mniej niż w końcu 2003 r.).

Bezpośrednią przyczyną zmniejszenia się liczby ludności jest znaczący spadek liczby urodzeń. Od 1993 r. urodzenia kształtują się na poziomie niemal 500 tys., a od 1998r. – niemal 400 tys.; z kolei umieralność nie ulegała istotnym zmianom.

Ruch naturalny ludności w latach 1989-2004



W minionym roku ponownie odnotowano **ujemny przyrost naturalny**, tj. zmarło o ok. 7 tys. więcej osób niż się urodziło.

Urodzenia

Liczba urodzeń w Polsce maleje nieprzerwanie od 1984 roku. Szacuje się, że w **2004 r. urodziło się 356 tys. dzieci** - jest to o ok. 35% mniej niż w 1990 r. i o ponad połowę mniej niż w 1983 r., który był

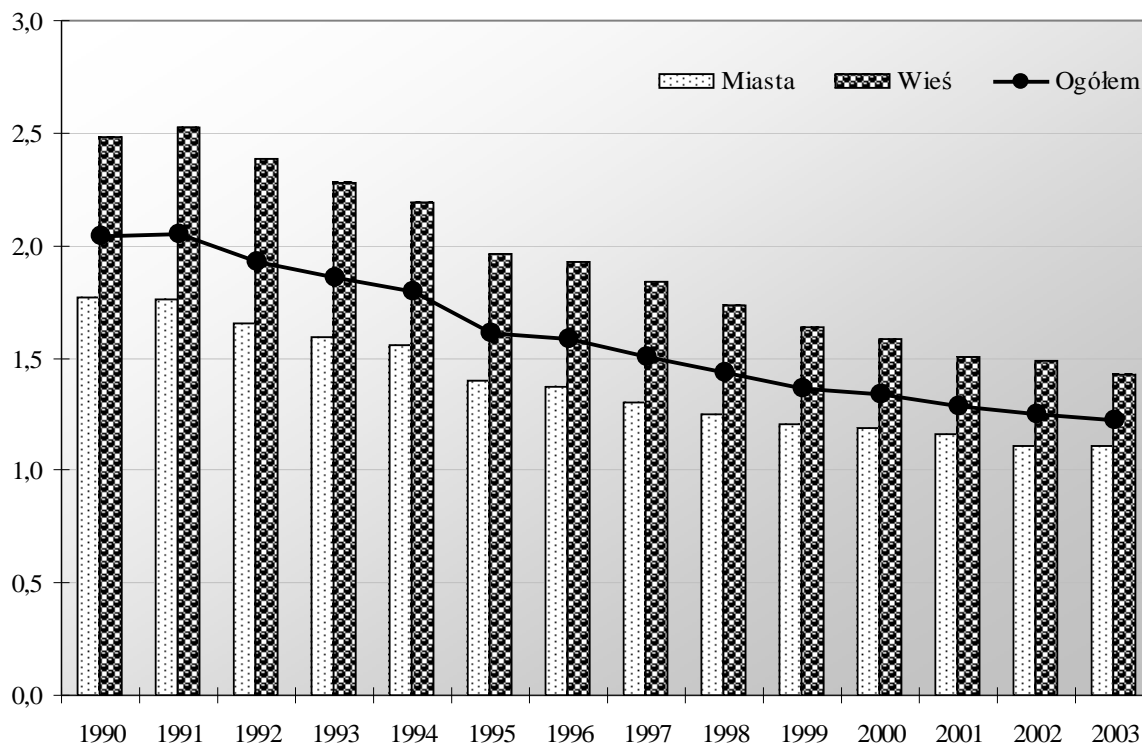
szczytowym rokiem ostatniego wyżu demograficznego (urodziło się wówczas 724 tys. dzieci). W 2004 r. współczynnik urodzeń wyniósł 9,3‰ i był o ponad 5 punktów niższy niż w 1990 r. (w 2003 r. wynosił 9,2‰). Obserwowana w latach 90-tych **depresja urodzeniowa** w dalszym ciągu utrzymuje się.

Od 1989 r. poziom reprodukcji nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń.

W 2003 r. współczynnik dzietności wynosił 1,22 i był najniższy od ponad 50 lat (bezpieczeństwo demograficzne gwarantuje współczynnik kształtujący się

na poziomie 2,1-2,15, tj. kiedy w danym roku na jedną kobietę w wieku 15-49 lat przypada średnio 2 dzieci).

Współczynniki dzietności w latach 1990-2003



Model rodziny polskiej upodabnia się do wzorców zachodnioeuropejskich. Trudno więc oczekiwać szybkiego powrotu do wysokiej dzietności.

Trwanie życia

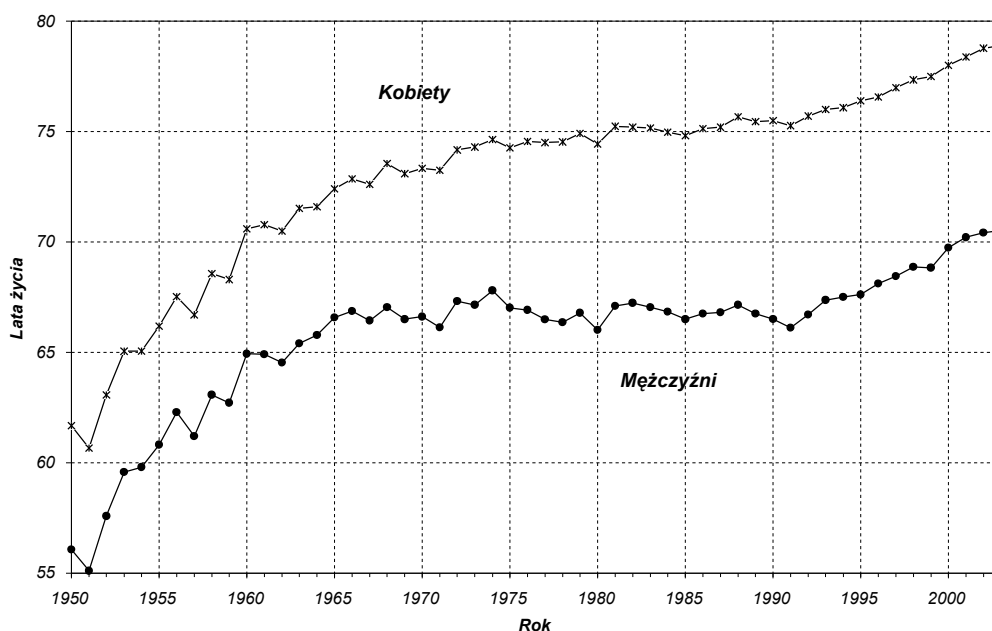
Obserwowana w latach 90-tych stała poprawa sytuacji w zakresie umieralności w pozytywny sposób wpływa na długość trwania życia Polaków. Przewiduje się, że przy niezmiennych warunkach wymierania populacji - zgodnych z obserwowanymi w 2003 r. – **urodzeni w 2003 r.**

chłopcy osiągną średnio wiek 70,5 roku, dziewczynki zaś 78,9 roku.

W stosunku do 1990 r. trwanie życia mężczyzn wydłużyło się o 4 lata, zaś kobiet o 3,4 roku. W porównaniu z czołówką krajów europejskich wiek dożywania Polaków jest jednak niższy o 4-5 lat dla kobiet i o ok. 6-7 lat dla mężczyzn.

Nadal również utrzymuje się duża różnica między trwaniem życia mężczyzn i kobiet - ponad 8 lat, podczas gdy średnia europejska wynosi 5-6 lat.

Przeciętne trwanie życia w latach 1950-2003



Struktura płci i wieku ludności

Rezultatem przemian demograficznych jest gwałtowne zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży (0 - 17 lat), ich udział w ogólnej liczbie ludności obniżył się do prawie 22,0% (z prawie 30% w 1990 r.).

Szczególnie duże zmiany można zaobserwować w grupie osób w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni - 18-65 lat); od 1990 r. odsetek osób w wieku zdolności do pracy wzrósł o ponad 5 punktów procentowych, tj. z poziomu 57,5% do ok. 63%.

Obserwowany jest także dalszy wzrost liczby osób w wieku nabywania praw emerytalnych i starszych (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej); odsetek tej grupy ludności w ogólnej populacji

Prognoza ludności do 2030 roku

Założenia do prognozy ludności są wynikiem ustaleń ekspertów Głównego Urzędu Statystycznego, Rządowej Rady Ludnościowej i Komitetu Nauk Demograficznych Polskiej Akademii Nauk.¹

Prowadzone przez demografów badania i analizy wskazują, że trwający od kilkunastu lat spadek dzietności jeszcze nie jest procesem zakończonym i dotyczy w coraz większym stopniu kolejnych roczników młodzieży. Wśród przyczyn tego zjawiska wymienia się: zwiększone zainteresowanie zdobywaniem wykształcenia, trudności na rynku pracy, zmniejszenie

wynosi ponad 15% (w 1990 r. niespełna 13%). **Udział osób w wieku 65 lat i więcej (razem mężczyzn i kobiet) stanowi ok. 13% wobec ok. 10% w 1990 r.**

Obecnie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 60 osób w wieku nieprodukcyjnym, tj. 36 osób w wieku do 17 lat oraz 24 osoby w wieku po-produkcyjnym (w 1990 r. 74 osoby – odpowiednio: 52 i 22).

W porównaniu z innymi krajami europejskimi ludność Polski jest nadal młoda (w sensie demograficznym), jednakże mediana wieku zwiększa się z każdym rokiem; na początku lat 90-tych wynosiła 34 lat dla kobiet i 31 lat dla mężczyzn; w 2003 r. - odpowiednio około 38 lat oraz 34 lata.

¹ Prognoza została opracowana w końcu 2003 roku na bazie wyników spisu ludności z 2002 r. oraz przewidywanych trendów w zakresie dzietności, umieralności i migracji.

świadczeń socjalnych na rzecz rodziny, brak w polityce społecznej filozofii umacniania rodziny i generalnie trudne warunki społeczno-ekonomiczne, w jakich znalazło się pokolenie w wieku prokreacyjnym. Zgodnie z opiniami ekspertów, w najbliższych latach należy liczyć się z dalszym spadkiem współczynnika dzietności z obecnej średniej 1,22 dziecka na kobietę do około 1,1 w 2010 r., po czym w latach 2011-2020 można oczekiwać niewielkiego wzrostu dzietności do wartości około 1,2. Taki poziom dzietności nie zapewnia prostej zastępowalności pokoleń.

Dzietność i trwanie życia do 2030 r.

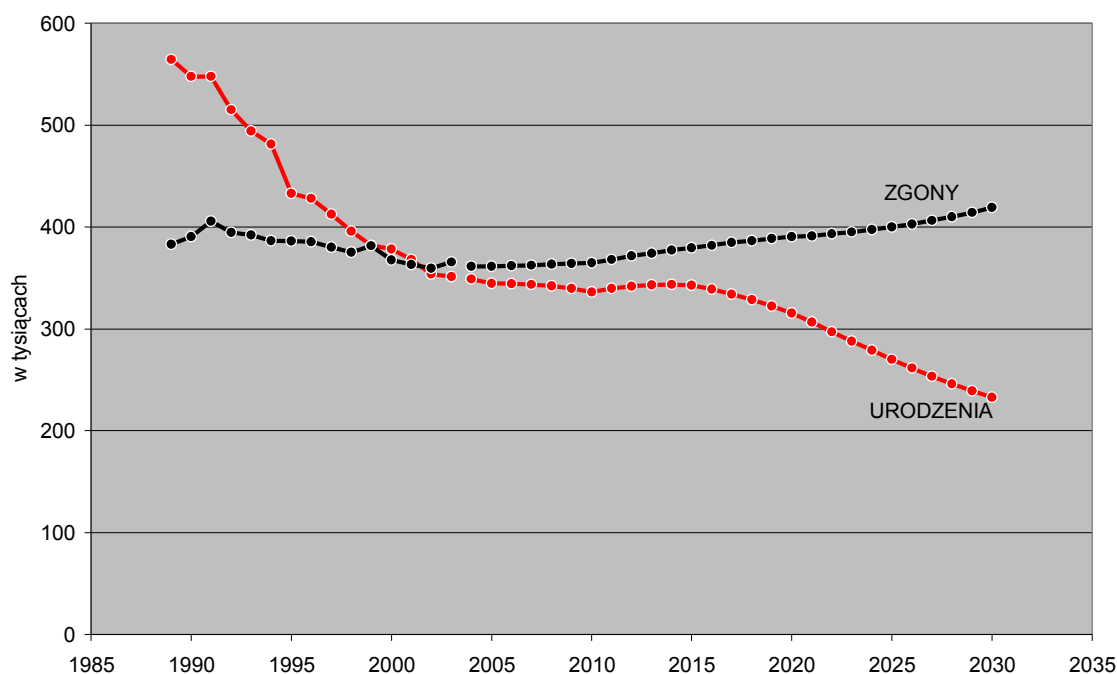
Wyszczególnienie		2002	2010	2020	2030
Dzietność		1,25	1,10	1,20	1,20
Trwanie życia	ogółem	74,5	76,9	78,7	80,0
	mężczyźni	70,4	73,3	75,8	77,6
	kobiety	78,8	80,6	81,8	83,3

W dalszym ciągu będzie następował spadek umieralności i systematyczny wzrost przeciętnej długości trwania życia do poziomu ok. 77,6 roku dla mężczyzn oraz do 80 lat dla kobiet w 2030 r.; jednak odrabianie zaległości w tej dziedzinie w stosunku do krajów najbardziej rozwiniętych będzie następowało wolniej niż w ostatniej dekadzie.

Liczba urodzeń będzie ulegać niewielkim wahaniom aż do około 2020 r. (po

ok. 340 tys. rocznie), po czym nastąpi systematyczny spadek (do 315,5 tys. w 2020 r. oraz 232,7 w 2030 r.), gdyż w wiek największej rozrodzności wejdą mało liczebne roczniki kobiet urodzonych na przełomie stuleci. W całym okresie prognostycznym, w wyniku małej liczby urodzeń i przy niewielkim wzroście liczby zgonów, przyrost naturalny będzie ujemny, a po roku 2020 zjawisko to będzie się jeszcze pogłębiać.

Urodzenia i zgony w latach 1989-2003 oraz prognoza do 2030 r.



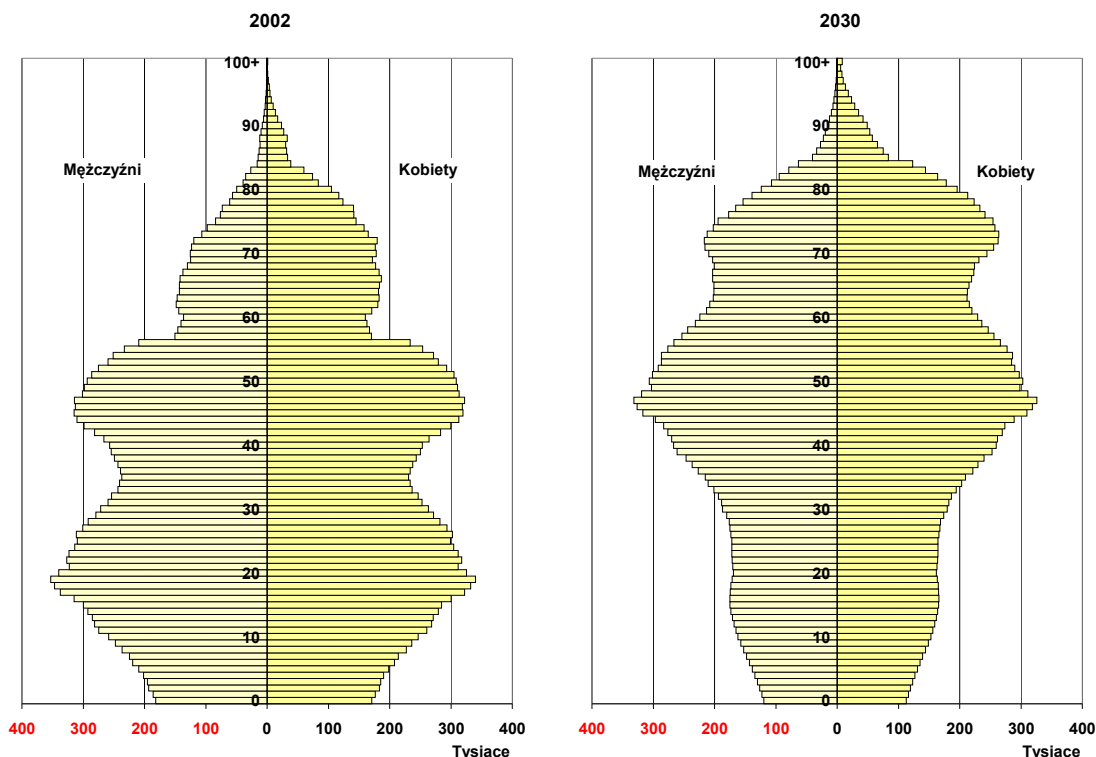
Do 2020 r. liczba ludności zmniejszy się o milion osób, a w następnej dekadzie (lata 2020-2030) o kolejne półtora miliona; w 2030 r. ludność Polski może osiągnąć liczbę

35693 tys. W stosunku do stanu obecnego przewiduje się, że do 2030 r. liczba ludności w miastach zmniejszy się w sumie o 3 miliony osób, a na wsi wzrośnie o ok. pół miliona.

Malejąca dzietność i wzrastająca długość życia powodują starzenie się społeczeństwa.

Do 2030 roku - średni wiek mieszkańca Polski (obecnie wynosi on około 37 lat) wzrośnie do ponad 45 lat, z tendencją do dalszego wzrostu.

Ludność według płci i wieku w 2002 i 2030 r.



Systematycznie będzie malała liczba młodzieży w wieku 16-24 lata, z obecnych prawie 6 mln do 4 mln w 2015 r. oraz 3 mln w 2030 r. Istotne przesunięcie nastąpi w proporcjach między liczbą osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. **W okresie do 2010 liczba ludności w wieku produkcyjnym z obecnych 24 mln wzrośnie o prawie milion, zaś w wieku poprodukcyjnym z 5,8 wzrośnie do 6,4 mln osób. W okresie kolejnych 20 lat liczba ludności w wieku produkcyjnym będzie systematycznie maleć aż do poziomu 20,8 mln w 2030 r., a w wieku poprodukcyjnym - rosnąć aż do 9,6 mln.**

Wskaźnik obciążenia ekonomicznego, tj. liczba osób w wieku niepro-

dukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, zwiększy się z obecnych 60 do 72; jednocześnie znacznie zwiększy się obciążenie ludnością w wieku poprodukcyjnym – do 46 (obecnie 24) na niekorzyść osób w wieku przedprodukcyjnym (z obecnych 26 na 36).

Okres po 2020 roku będzie się charakteryzował gwałtownym starzeniem się ludności. Znaczny przyrost nastąpi w najstarszych grupach wieku. Liczba osób w wieku 85 lat i więcej wzrośnie do 2010 r. o 50 % i osiągnie pół miliona, a w 2030 r. do prawie 800 tys. (obecnie liczba osób w tym wieku wynosi niespełna 320 tys.)

Sytuacja gospodarstw domowych w 2004 r. w świetle wyników badań budżetów gospodarstw domowych

Umocnienie w 2004 r. pozytywnych tendencji wzrostowych zaobserwowanych w wielu dziedzinach polskiej gospodarki nie znalazło wyraźnego, bezpośredniego przełożenia na warunki życia przeciętnego Polaka. Na podstawie zrealizowanych w latach 2003-2004 badań budżetów gospodarstw domowych można wnioskować, iż sytuacja materialna ogółu gospodarstw była w 2004 r. zbliżona do notowanej rok wcześniej. W ujęciu realnym wskaźnik dynamiki dochodów wyniósł w 2004 r. 99,8%, a wydatków – 99,1%.

W strukturze ogółu wydatków w większości grup gospodarstw domowych wzrósł udział wydatków na żywność, zdrowie, transport, rekreację i kulturę; zmniejszył się natomiast udział kwot wydatkowanych na wyposażenie mieszkania oraz – pomimo wzrostu cen najmu mieszkania i nośników energii – wydatków związanych z jego użytkowaniem.

Obniżył się poziom ilościowego spożycia wielu podstawowych grup artykułów żywnościowych.

Przeciętny miesięczny nominalny dochód rozporządzalny na osobę w gospodarstwach domowych ogółem w 2004 r. wyniósł ok. 735 zł. Najwyższy poziom dochodów osiągnęły w analizowanym roku gospodarstwa pracujących na własny rachunek (o 27,2% wyższy od dochodu w gospodarstwach ogółem). Dochód wyższy od przeciętnego uzyskały ponadto gospodarstwa emerytów (o 18,2%) oraz pracowników (o 6,4%). Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę w pozostałych grupach gospodarstw był niższy od dochodu w gospodarstwach ogółem (u rolników – o 26,4%, pracowników użytkujących gospodarstwo rolne – o 26,3%, rencistów – o 16,7%).

Po zastosowaniu przeliczeń na **całe przeciętne gospodarstwo** okazuje się, że w 2004 r. najwyższy dochód rozporządzalny osiągnęły gospodarstwa pracujących na własny rachunek (ok. 3189 zł) oraz kolejno: pracowników (ok. 2542 zł), pracowników użytkujących gospodarstwo rolne (ok. 2408

zł), rolników (ok. 2213 zł), emerytów (ok. 1721 zł), rencistów (ok. 1304 zł).

W 2004 r. w skali ogółu gospodarstw domowych realny poziom dochodów nie uległ praktycznie zmianie w porównaniu z 2003 r.

Wzrost realnej wartości dochodów odnotowano w gospodarstwach domowych rolników (o 8,7%), a także w gospodarstwach pracujących na własny rachunek (o 1,4%). Spadek dochodu rozporządzalnego wystąpił u rencistów (spadek o 3,1%) oraz emerytów (spadek o 1,6%).

Prezentacja przeciętnych poziomów dochodu rozporządzalnego poszczególnych grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych nie odzwierciedla różnic w sytuacji dochodowej wewnątrz poszczególnych grup tych gospodarstw. Z badania budżetów gospodarstw domowych wynika, że w 2004 r. w gospodarstwach ogółem przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny **20% osób o najwyższych dochodach** (V grupa kwintylowa) **wynosił 1536 zł na osobę** i był ponad 7-krotnie wyższy od analogicznego dochodu 20% osób uzyskujących najniższe dochody (I grupa kwintylowa). W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano **wzrost różnicowania dochodów gospodarstw domowych** ogółem (w 2003 r. przewaga 6,5-krotna).

W najliczniej występujących w Polsce grupach społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych, tj. w gospodarstwach pracowników oraz ujętych łącznie gospodarstwach emerytów i rencistów przewaga poziomu dochodu rozporządzalnego osób najzamożniejszych nad najbiedniejszymi była w tym samym czasie odpowiednio 5,8-krotna oraz 4,4-krotna (w 2003 r. – 5,5-krotna i 4,4-krotna). W gospodarstwach pracowników przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę 20% osób najzamożniejszych wyniósł w 2004 r. 1653 zł, a u emerytów i rencistów – 1375 zł.

W 2004 r. w gospodarstwach ogółem **20% osób znajdujących się w naj-**

lepszej sytuacji dochodowej dysponowało, podobnie jak przed rokiem, ok. **44%** dochodów całej badanej zbiorowości gospodarstw domowych, podczas gdy **20% osób pozostających w sytuacji najgorszej – ok. 6%**.

W strukturze wydatków ogółu badanych gospodarstw domowych nie odnotowano znaczących różnic w porównaniu z 2003 r.

Czynnikiem istotnie różnicującym poziom i strukturę wydatków gospodarstw domowych jest ich sytuacja dochodowa. Wyraża się to m.in. w większym obciążeniu budżetów rodzin najuboższych wydatkami na zaspokojenie kluczowych potrzeb, czyli wydatkami na żywność oraz stałe opłaty mieszkaniowe. W 2004 r. w budżetach 20% osób o najniższych dochodach w gospodarstwach domowych ogółem wydatki te stanowiły łącznie 54,0% (w gospodarstwach pracowników – 57,9%, a w gospodarstwach emerytów i rencistów – 58,8%). Natomiast u 20% osób o najwyższych do-

chodach wydatki podstawowe nie sięgały połowy ogółu wydatków (w gospodarstwach ogółem – 35,7%, pracowników – 31,4%, emerytów i rencistów – 42,4%).

W 2004 r. poziom przeciętnych miesięcznych wydatków 20% osób o najwyższych dochodach w gospodarstwach ogółem wynosił 1318 zł na osobę i był 4,2-krotnie wyższy od poziomu wydatków 20% osób o najniższych dochodach. W gospodarstwach pracowników 20% osób najzamożniejszych wydawało przeciętnie miesięcznie 1419 zł na osobę, tj. 4,6-krotnie więcej niż 20% osób najbiedniejszych, a w gospodarstwach emerytów i rencistów – 1288 zł na osobę, tj. 3,7-krotnie więcej. W porównaniu z rokiem poprzednim w relacjach między poziomami wydatków osób najbogatszych i najbiedniejszych w gospodarstwach domowych ogółem, jak i w dwu wymienionych grupach społeczno-ekonomicznych gospodarstw nie odnotowano istotnych zmian.

ZASIĘG UBÓSTWA

Odzwierciedleniem nierówności w sytuacji dochodowej i poziomie spożycia polskiego społeczeństwa są oceny dotyczące zagrożenia ubóstwem.

Zasięg ubóstwa skrajnego, za granicę którego przyjęto poziom minimum egzystencji oszacowano w 2004 r. na ok. 12% wobec ok. 11% w 2003 r. Odsetek osób żyjących w rodzinach, w których poziom wydatków był niższy od tak zwanej ustawowej granicy ubóstwa wyniósł w 2004 r. ponad 19% (w 2003 r. – ok. 18%). Na takim samym jak w 2003 r. poziomie – ok. 20% - kształtował się zasięg ubóstwa relatywnego.

Wskaźnikiem odzwierciedlającym postrzeganie własnego poziomu życia przez społeczeństwo są m.in. oceny dotyczące zasięgu ubóstwa subiektywnego. Odsetek gospodarstw domowych, których poziom dochodów był niższy od subiektywnych granic ubóstwa szacowanych według metody lejdejskiej wyniósł w końcu 2004 r. 27,3% (wobec 28% w końcu 2003 r.).

Dla oceny zjawiska ubóstwa istotne jest również określenie jego głębokości,

której powszechnie stosowaną miarą jest wskaźnik luki dochodowej lub wydatkowej. Z badań budżetów gospodarstw domowych wynika, że w 2004 r. wskaźnik średniej luki wydatkowej dla gospodarstw żyjących w sferze ubóstwa relatywnego wyniósł 23% (tak samo jak w 2003 r.), natomiast dla gospodarstw o wydatkach niższych od ustawowej granicy ubóstwa - 24% (w 2003 r. - 22%). **Poziom wydatków gospodarstw domowych ze sfery ubóstwa skrajnego był w 2004 r. niższy średnio o 21% od minimum egzystencji przyjętego za granicę ubóstwa (w 2003 r. – o 20% niższy). W przypadku gospodarstw żyjących w sferze ubóstwa subiektywnego średnia luka dochodowa wynosiła zarówno w 2003 r., jak i w 2004 r. 27%.**

Wyniki badań z 2004 r. potwierdzają wnioski z lat poprzednich dotyczące wpływu czynników społeczno-ekonomicznych na zróżnicowanie zasięgu ubóstwa w Polsce.

Czynnikiem decydującym o statusie społecznym, w tym o sytuacji materialnej jednostki i jej rodziny, jest miejsce zajmowane na rynku pracy. Ubóstwem zagrożo-

ne są przede wszystkim osoby wykluczone z rynku pracy na skutek bezrobocia. W 2004 r. wśród gospodarstw domowych, w skład których wchodziła przynajmniej jedna osoba bezrobotna, stopa ubóstwa skrajnego wynosiła ok. 26%, podczas gdy wśród gospodarstw, w których nie było osób bezrobotnych – ok. 8%. Zasięg ubóstwa jest wyraźnie zróżnicowany w zależności od grupy społeczno-ekonomicznej, a więc w zależności od przeważającego źródła dochodów. W najtrudniejszej sytuacji były rodziny, których podstawę utrzymania stanowiły świadczenia społeczne inne niż emerytura lub renta (stopa ubóstwa skrajnego – ok. 34%). Bardziej niż przeciętnie narażeni na ubóstwo są członkowie gospodarstw powiązanych z rolnictwem (15-20% osób żyjących poniżej minimum egzystencji) oraz gospodarstw, których podstawę utrzymania stanowiły renty (ok. 17% w sferze ubóstwa skrajnego). Pauperyzacji sprzyja również wykonywanie niskopłatnej pracy. Dotyczy to głównie osób o niskim poziomie wykształcenia, pracujących na stanowiskach robotniczych. W rodzinach, których główny strumień dochodów pochodził z pracy najemnej na stanowisku robotniczym stopa ubóstwa skrajnego kształtowała się na poziomie 15% (wobec 2% wśród gospodarstw utrzymujących się

Główne przyczyny ubóstwa w Polsce

Głównymi przyczynami ubóstwa są: bezrobocie i niskie płace (z wyników badań nie da się wyprowadzić wniosku o wpływie patologii – alkoholizmu lub narkomanii, ew. wydarzeń losowych – np. przewlekłej choroby członka rodziny na stopę ubóstwa, choć kilkanaście lat temu zależność taka istniała). Utrzymywanie niskich kosztów działalności gospodarczej kosztem ograniczania zatrudnienia i utrzymywania płac na niskim poziomie (szybki wzrost wydajności pracy, bezzatrudnieniowy wzrost gospodarczy) prowadzi do powiększania się rozwarstwienia społecznego, co potwierdzają dane GUS. Wzrastają dochody przedsiębiorców, realna wartość płac pracowników

głównie z pracy najemnej na stanowiskach nierobotniczych).

Ubóstwem w Polsce relatywnie częściej zagrożeni są ludzie młodzi, w tym w dużej części dzieci, głównie z rodzin wielodzietnych. W 2004 r. poniżej minimum egzystencji żyło ok. 40% osób w rodzinach małżeństw z 4 i więcej dzieci na utrzymaniu, ok. 21% osób – w rodzinach małżeństw z 3 dziećmi na utrzymaniu i ok. 15% - w rodzinach niepełnych (samotnych matek lub ojców z dziećmi na utrzymaniu).

Ponad 16% dzieci żyje w rodzinach, gdzie poziom dochodów w przeliczeniu na osobę jest niższy niż minimum egzystencji.

Ogólnie można stwierdzić, że na syndrom głębokiego ubóstwa w Polsce składa się bezrobocie połączone z niskim poziomem wykształcenia głowy gospodarstwa domowego, z wielodzietnością oraz z faktem zamieszkania w małych ośrodkach miejskich oraz na wsi, szczególnie na obszarach dotkniętych bezrobociem strukturalnym.

Dane te stanowią wyimki z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego. Badaniem nie była objęta charakteryzująca się głębokim ubóstwem grupa osób bezdomnych.

maleje, powiększa się sfera ubóstwa. Fakt, że **stopa bezrobocia ludzi młodych, w okresie najczęstszego zawierania małżeństw, jest niemal dwukrotnie wyższa od przeciętnej, a płace młodych pracowników, jako mniej doświadczonych, często niższe od przeciętnej, ma istotny wpływ nie tylko na ubóstwo ludzi młodych, ale i na obniżanie się liczby ludności.** Grupami słabymi na rynku pracy są: osoby niepełnosprawne, osoby młode, osoby w wieku przedemerytalnym, osoby o zawodach występujących w upadających branżach, kobiety. To wyraźna przesłanka, by uznać je za zagrożone ubóstwem.

RYNEK PRACY W POLSCE

Podstawowym źródłem dochodów rodzin jest praca.

Na rynek pracy w Polsce najpoważniejszy wpływ miały i mają nadal:

- restrukturyzacja polskiej gospodarki,
- bezzatrudnieniowy wzrost gospodarczy (szybki wzrost produktywności bez wzrostu zatrudnienia, przy niskim wzroście płac),
- import bezrobocia z Europy Zachodniej (swobodny przepływ towarów z UE do Polski przy blokadzie zatrudniania polskich pracowników w krajach UE),
- wejście na rynek pracy wyżu demograficznego, będącego echem wyżu powojennego,

Stopa bezrobocia wynosi ok. 19%. **Brak pracy, brak pewnego źródła dochodów to wielki dramat całej rodziny. Brak możliwości zapewnienia podstawowych potrzeb życiowych – żywności, dachu nad głową, ochrony zdrowia, edukacji prowadzi często do konfliktów i rozpadu rodziny. Następuje degradacja więzi rodzinnych, pojawia się zagrożenie dla przyszłych pokoleń.**

Trudnej sytuacji na rynku pracy towarzyszy utrzymywanie niskich kosztów pracy, a w szczególności prowadzenie polityki niskich płac, co oznacza

ubóstwo nie tylko rodzin dotkniętych bezrobociem, ale i rodzin pracowniczych.

Wzrost gospodarczy związany jest ze stale rosnącym rozwarstwieniem dochodów. W ten sposób przez ostatnie lata poszerza się sfera ubóstwa.

Szczególnie bolesną cechą polskiego bezrobocia jest wysoka stopa bezrobocia ludzi młodych, do 24 roku życia - 40%. **Oznacza to brak pewności bytu dla osób w okresie najczęstszego zawierania małżeństw i podejmowania decyzji o powiększeniu rodziny.**

- prawo do zasiłków dla bezrobotnych ma tylko 14 % bezrobotnych.
- na aktywne formy zwalczania bezrobocia, jak:
 - pośrednictwo pracy,
 - prace interwencyjne,
 - roboty publiczne,
 - szkolenia,
 - wspieranie postaw przedsiębiorczych, pożyczki na rozpoczęcie samodzielnej działalności gospodarczej,
 - przeznaczane są zbyt niskie środki.

STAN POLITYKI PAŃSTWA WZGLĘDEM RODZIN W POLSCE

Polityka państwa względem rodzin w ostatnich latach (odpowiadających IV kadencji Sejmu tj. w latach 2001-2005 jest zdecydowanie wroga rodzinie. Likwidacji uległy niemal wszystkie rozwiązania **pro-rodzinne**, wprowadzone do ustawodawstwa z inicjatywy AWS.

Zlikwidowano Fundusz Alimentacyjny, wprowadzając zarazem zapisy ustawowe, skłaniające rodziny ubogie do podejmowania dramatycznych decyzji o formalno – prawnym rozpadzie rodziny (korzystniejsze ekonomicznie uprawnienia dla dzieci wychowywanych przez samotne matki niż dla dzieci wychowywanych w rodzinach pełnych niezależnie od ich sytuacji

dochodowej). Trwa ostra walka środowisk homoseksualnych o zrównanie ich w prawach z rodzinami – władze państwowe demonstrują poparcie dla tych działań. Wprowadzane są projekty ustaw, jak ta o świadomym rodzicielstwie – dopuszczająca aborcję na życzenie, ale też dokonywanie aborcji u nieletnich bez wiedzy i zgody rodziców i wprowadzająca do szkół obowiązek zbiorowego uświadamiania seksualnego **ośmiolatek**.

Na początku IV kadencji Sejmu, częściowo już jesienią 2001 roku w bloku ustaw okołobudżetowych, częściowo w ramach później przyjętego programu oszczędności budżetowych:

- skrócono wymiar urlopu wychowawczego o 10 tygodni,
- obniżono wysokość składki emerytalnej, opłacanej przez budżet państwa za osoby na urloпах macierzyńskich i wychowawczych,
- zlikwidowano zasiłek porodowy,
- obniżono zasiłki dla rodzin wielodzietnych,
- zlikwidowano dodatki rodzinne,
- ograniczono ulgi przejazdowe dla dzieci i młodzieży uczącej się, dla osób niepełnosprawnych i kombatantów.

W sytuacji, gdy z jednej strony władze państwowe wspierają działania na rzecz wzrostu rozwarstwienia dochodowego (obniżanie podatków osobom o najwyższych dochodach itp.), z drugiej w sposób ciągły ograniczają środki przeznaczane na pomoc społeczną, trudno oczekiwać, by osoby już dziś dotknięte ubóstwem, były

wspierane w wychodzeniu z ubóstwa, w ponownym włączaniu się w tkankę społeczną. Przy stopie bezrobocia **niemal 20% tylko 13% bezrobotnych otrzymuje zasiłek dla bezrobotnych, przeciętnie przez pół roku.**

Nie możemy pozostawać bierni wobec problemów rodzin, w szczególności wobec zagrożenia demograficznego, będącego w dużej mierze skutkiem ubóstwa, ale bez naruszania hierarchii wartości, w tym realizacji konsumpcyjnego modelu życia.

Działania na rzecz powstrzymania fali drastycznych i pornograficznych treści w telewizji, zabieganie o powstrzymanie prac nad kolejnymi, dziwnymi projektami ustaw „o równym statusie kobiet i mężczyzn”, protesty przeciw ograniczaniu praw rodzin i obniżaniu środków na pomoc dla rodzin wielodzietnych dają rezultaty. Zatem aktywna postawa Związku może zapobiec fali niekorzystnych zmian lub przynajmniej je ograniczyć.

Program polityki państwa względem rodzin

Konstruując Program państwa względem rodzin należy uwzględnić najistotniejsze obszary:

1. samodzielność ekonomiczną (zapewnienie miejsc pracy, godziwej płacy, podtrzymywanie zachowań przedsiębiorczych, prorodzinny system podatkowy, płacę wychowawczą dla wielodzietnych matek),
2. wspomaganie rodzin słabszych z zachowaniem zasady pomocniczości (by uniknąć zagrożenia uzależnieniem od pomocy społecznej), ze szczególną uwagą traktowanie rodzin wielodzietnych, przywrócenie właściwej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne osób na urloпах macierzyńskich i wychowawczych,
3. edukację, w szczególności, by uniknąć pułapki trwałego w następnych generacjach niskiego poziomu wykształcenia, a także ustawiczne kształcenie dorosłych,
4. ochronę zdrowia, by nie dopuścić do utrwalenia tworzącej się pułapki wielo-

generacyjnej słabej kondycji zdrowotnej,

5. dostęp do dóbr kultury (osoby dotknięte bezrobociem pozbawione są szans np. zwiedzania muzeów, bo nie stać ich na bilety, to samo dotyczy młodzieży uczącej się z uboższych rodzin) – problem może być rozwiązany także na poziomie lokalnym.
6. dostęp do innych dóbr cywilizacyjnych (łączność telefoniczna, internet).

Właściwe rozwiązanie tych problemów zagwarantuje polskiej rodzinie uniknięcie sytuacji wykluczenia społecznego, co jest jednym z głównych zobowiązań Strategii Lizbońskiej.

Brak takich rozwiązań, jak wskazują dane demograficzne i badania sytuacji ekonomicznej rodzin, zagraża nie tylko godnemu egzystowaniu uboższych rodzin, ale bezpośrednio bytowi naszego Narodu.

Związek Nasz nie może być w tej sytuacji bierny, nie może nie wskazywać obszarów zagrożeń.

• Ewa Tomaszewska, Elżbieta Urbanowicz

WSKAŹNIKI GUS

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2005 r.

Wyszczególnienie	V 2005			I-V 2005
	XII 2004=100	V 2004=100	IV 2005=100	I-V 2004=100
O G Ó Ł E M	100,8	102,5	100,3	103,2
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe	101,1	104,0	100,9	104,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,1	104,3	100,9	105,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,6	102,6	100,6	102,4
Odzież i obuwie	95,9	94,7	100,0	95,2
Mieszkanie	101,3	102,7	100,1	104,1
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	101,5	103,0	100,1	104,5
w tym nośniki energii	101,4	103,3	100,0	103,6
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	101,4	100,0	102,3
Zdrowie	101,9	102,5	100,1	102,6
Transport	101,5	103,0	100,2	104,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	104,3	106,8	100,8	109,5
Łączność	100,2	100,1	100,0	99,8
Rekreacja i kultura	100,8	101,1	100,0	100,9
Edukacja	100,3	103,7	100,0	103,8
Restauracje i hotele	100,8	104,3	100,2	104,5
Inne towary i usługi	100,1	100,7	100,0	101,1

Mieszkania oddane do użytkowania^{a)} w okresie I-V 2005 r.

Formy budownictwa	2005				
	liczba mieszkań	V		I-V	
		V 2004=100	IV 2005 = 100	liczba mieszkań	I -V 2004 =100
Ogółem	7446	105,6	95,0	41171	94,4
Spółdzielcze	674	121,0	165,2	2997	76,5
Indywidualne	4300	90,3	98,7	24928	91,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2106	149,2	80,0	11349	120,1
Pozostałe ^{b)}	366	112,6	83,0	1897	62,2

a. Dane meldunkowe - mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

b. Zakładowe, komunalne, społeczne czynszowe.

Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w maju 2005 r.

Wyszczególnienie	V 2005			I-V 2005
	w liczbach bezwzględnych	IV 2005 = 100	V 2004 = 100	I-V 2004=100
Sektor przedsiębiorstw				
Zatrudnienie w tys.	4756,1	100,1	101,6	101,7
Przeciętne wynagrodzenie ogółem (brutto) w zł	2423,92	98,1	103,0	102,1
w tym bez wypłat z zysku	2418,39	98,1	103,0	102,1

SKOLENIA ZWIĄZKOWE

ROZWÓJ ZWIĄZKU

Współpraca na rzecz rozwoju NSZZ „Solidarność”

W dniach 1-3 czerwca, w Gdańsku-Jelitkowie (hotel „Prawdzic”), odbyło się spotkanie przedstawicieli i pracowników działów

rozwoju, szkoleń i BKN-ów z trzynastu Zarządów Regionów oraz z Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Zajęcia prowadził Krzysztof Zgoda (członek Prezydium KK i szef Biura Organizacji i Rozwoju), z techniczną pomocą Janusza Zabiega (metodyk z Działu Szkoleń KK); obecny był także – pierwszego dnia – Bogdan Szozda (członek Prezydium KK).

Uczestnicy dyskutowali nad obecną sytuacją oraz możliwościami rozwinięcia współpracy na rzecz rozwoju związku.

Uznano, że współpraca tych trzech działów stanowi niezbędny element w realizacji strategii rozwoju całego naszego Związku.

Ustalono modele optymalnych relacji i najpilniejszych zadań między ww. działami (pomiędzy sobą w KK lub ZR; pomiędzy Komisją Krajową a Regionami; pomiędzy poszczególnymi Regionami).

Materiały wypracowane podczas kilku sesji pracy w grupach będą stanowić bardzo cenną pomoc w praktycznej realizacji celu nadrzędnego - jakim jest rozwój Związku.

- *jpp*

Rozwój dla FALCK

W dniach 6-7 czerwca, w Centrum Szkoleniowym „Dal” (Gdańsk-Przymorze), odbyło się szkolenie „Rozwój związku” dla pracowników firmy FALCK.

Szkolenie prowadzili Janusz Zabiega z Działu Szkoleń KK oraz Kacper Stachowski z Działu Rozwoju KK.

Dla połowy uczestników było to pierwsze szkolenie zorganizowane przez związek.

W spotkaniu uczestniczył również przewodniczący KZ Ireneusz Todorski ze Szczecina.

Omówiono najważniejsze zasady pracy związkowej związanej z organizowaniem pracowników. Zrelacjonowano również

przebieg prac nad planem rozwoju związku, napisanym podczas poprzedniego spotkania (styczeń br.). W oparciu o zdobyte doświadczenia – uczestnicy napisali kontynuację planu rozwoju swojej organizacji.

Rozmawiano również o poprawie komunikacji wewnątrz organizacji, która stanowi jeden z zasadniczych elementów przyczyniających się do jej efektywnego rozwoju.

Kolejne spotkanie zaplanowano na listopad br.

- *JZ*

Dwa szkolenia w Wiśle

W dniach 13-15 czerwca, w hotelu „Grań” w Wiśle, odbyło się szkolenie „Rozwój związku” dla działaczy związkowych z organizacji związkowych należących do Sekcji Przemysłu Zbrojeniowego. Omówiono najważniejsze zasady pracy związkowej związanej z organizowaniem pracowników.

Zajęcia prowadzili metodycy z krajowego działu szkoleń – Agnieszka Kuraś-Steczyńska i Janusz Zabiega.

Uczestnicy uznali, że szkolenie to powinni przejść wszyscy działacze, którzy poważnie myślą o związku, którzy rozumieją, że związek przechodzi trudne chwile. Na zakończenie spotkania uczestnicy napisali plany rozwoju swojej organizacji.

Z kolei w dniach 15-17 czerwca – w tym samym hotelu, z udziałem tych samych

trenerów – odbyło się szkolenie nt. rozwoju związku dla działaczy związkowych z organizacji związkowych należących do Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego.

Omówiono najważniejsze warunki decydujące o sile organizacji związkowej w zakładzie pracy. Zastanowiono się nad barierami, które przeszkadzają pracownikom w organizowaniu się – oraz nad działaniami, które pomogą nam te bariery pokonać.

Uczestnikom przedstawiona została strategia działania związku w zakładzie nastawiona na rozwój. W oparciu o nią – napisane zostały plany rozwoju dla organizacji związkowych reprezentowanych w spotkaniu zakładów.

- *JZ*

ERZ

Pod Giewontem o informacji i konsultacji

W dniach 13-14 czerwca, w Zakopanem (Pensjonat „Boruta”), odbyło się szkolenie nt. unijnych dyrektyw dotyczących informacji i konsultacji – czyli ERZ oraz nowej dyrektywy ramowej.

Uczestnikami szkolenia byli działacze NSZZ „Solidarność” z Sekcji Krajowej

Radia i Telewizji (24 osoby z różnych stron Polski).

Zajęcia prowadził Jan Plata-Przechlewski (metodyk krajowego działu szkoleń); stronę organizacyjną przygotował Dariusz Bryzek (skarbnik Sekcji – a jednocześnie trener związkowy).

• *jpp*

BHP

Doroczne seminarium KK/GIP

Kolejne seminarium dla koordynatorów BHP NSZZ „Solidarność” odbyło się w dniach 16-17 czerwca br. w Centrum Szkoleniowym „Dał” (Gdańsk-Przymorze).

Uczestniczyło w nim dwudziestu działaczy z różnych regionów i branż.

Zajęcia prowadzili gdańscy inspektorzy PIP: Agata Lankamer („Równe traktowanie i zakaz dyskryminacji w stosunkach pracy”), Dariusz Smoliński („Ocena ryzyka zawodowego - na przykładzie budownictwa”), Krzysztof Kosecki („Charakterystyka systemów zgodności w Unii Europejskiej”).

Ponadto jedna z uczestniczek seminarium (Hanna Wierzbicka ze Śląska

Opolskiego) mówiła o systemie profilaktyki zdrowotnej w środowisku pracy – na przykładzie Holandii; odbyła się też tradycyjna dyskusja koordynatorów nt. sytuacji dnia dzisiejszego i planach na przyszłość.

Uczestników seminarium odwiedzili też: Piotr Ciborski (zastępca Okręgowego Inspektora Pracy) i Zbigniew Kruszyński (członek Prezydium KK „S”).

Stroną merytoryczną seminarium zajmowała się Iwona Pawlaczyk (Dział Ochrony Środowiska Pracy i Ekologii KK), a stroną organizacyjną – Jan Plata-Przechlewski (Dział Szkoleń KK).

• *jpp*

UZP

Intensywne szkolenie w Grodzie Wejhera

W dniach 20-21 czerwca, w hotelu „Bliza” (Wejherowo), odbyło się szkolenie dla działaczy NSZZ „Solidarność” z marketów REAL.

Tematem szkolenia były: podstawy prawne układów zbiorowych pracy, zawartość i negocjowanie tychże oraz tworzenie porozumienia związku zawodowego pracodawcą w tej sieci marketów.

W szkoleniu wzięło udział dziewięćdziesięciu działaczy (w większości pań) z kilku Komisji Zakładowych.

Zajęcia prowadzili Ewa Podgórska-Rakiel (z działu prawnego KK) i Jan Plata-Przechlewski (z działu szkoleń KK).

Następne szkolenie dla tej grupy (też przydałyby się ćwiczenia z negocjacji!) odbędzie się najprawdopodobniej na przełomie lata i jesieni...

• *Jpp*

DZIAŁ ROZWOJU ZWIĄZKU

SPOTKANIE REGIONALNYCH KOORDYNATORÓW DS. ROZWOJU ZWIĄZKU I ORGANIZATORÓW ZWIĄZKOWYCH

31 maja br. w Gdańsku, odbyło się spotkanie koordynatorów i organizatorów związkowych. Program obejmował takie zagadnienia jak:

- przegląd stanu realizowanych projektów regionalnych i ogólnopolskich,
- zagrożenia w realizacji projektów i planów rozwoju.
- jak poradzić sobie z zagrożeniami.

W części poświęconej projektom ogólnopolskim Tomek Laskowski omówił rozwój organizacji związkowej w Tesco, o sytuacji pracowników w „Biedronce” mówił Andrzej Rakiel a o firmach ochrony i sprzętujących - Kacper Stachowski.

W drugiej części spotkania uczestnicy, pracując w małych grupach, scharakteryzowali zagrożenia i problemy, jakie napotkali w realizacji swoich projektów (planów rozwoju). Najważniejsze to:

- zbyt mało wyjść do pracowników,
- niestosowanie się do reguł organizowania,
- brak komunikacji między organizatorami,
- brak wytrwałości i konsekwencji w działaniu organizatorów,
- brak decyzji o zatrudnianiu kolejnych organizatorów,
- brak zaangażowania nowych członków związku w rozwój ich organizacji,
- różne cele i powody organizowania się pracowników,

- umowy na czas określony, rotacja pracowników,
- strach pracowników,
- nastawienie pracowników (jak jest dobrze to nie chcą związku – bo jest im dobrze, lepiej niż u innych),
- brak wiedzy o związkach, i co wiąże się z przynależnością,
- kampanie antyzwiązkowe, zwalczanie związków przez pracodawcę.

Ostatnia część poświęcona była dyskusji nad tym, jak poradzić sobie z zagrożeniami. Oto niektóre propozycje uczestników:

- przekonywać do konieczności zatrudnienia większej liczby organizatorów,
- wciągać do współpracy przy projektach, planach rozwoju pracowników i działaczy z różnych poziomów struktur,
- pokazywać pozytywne przykłady, efekty jakie mogą przynieść działania rozwojowe,
- wzmóc szkolenia nt. rozwoju,
- ciągle rozmawiać z pracownikami,
- uaktywniać młodych ludzi,
- pracować nad sobą (rozwijać się, podnosić kwalifikacje),
- przestrzegać reguł organizowania,
- pokazać cel – to, że warto pokonać strach.

W spotkaniu wzięły udział 43 osoby zajmujące się rozwojem naszego związku z 17 Zarządów Regionów i Komisji Krajowej.

- *Dział Rozwoju Związku*